Glasnik sv. Josipa

zabavni i poučni mjesečni list za narod katolički.

Uredio

Dr. Valentin Čebušnik.

GODINA XLIII.

„Idite k Josipu!“ I. Mojs. 41, 55.



U ZAGREBU
TISAK „NADBISKUPSKE TISKARE“.
1915.

Kazalo.

A. Pjesme.

B. Članci.

Broj 12. U Zagrebu, 1. prosinca 1915. God. 43.

GLASNIK SV. JOSIPA



List hrvatskomu katoličkomu puku za zabavu i pouku.

Izlazi svakog 1. u mjesecu. — Cijena s poštom na godinu 1 krunu.

Knezu mira . . .

Gledam zemlju, punu teška jada,
I svud nemir, tuga i bol vlada.
Vigjam krv, zakrvavljene rane...
Teška noć je, kad će dan da svane?
Gledam zemlju i krajeve jadne,
A tolike sirotane gladne.
Sve to gledam, u dušu me dira, —
I evo me k tebi, „Kneže mira!“

Ti nam dogje iz zemlje sunčane,
Sjajem rajskog mira obasjane;
Iz nebeskih došô si krajeva,
Vaj, na zemlju, gdje se krv prolijeva;
Gdje su ljudi ljuto zavagjeni
I od mržnje teško izmoreni.
S pogibeljnog izvedi ih vira,
Ti, slagjano dijete, „Kneže mira!“

Znam, dolaziš da nam vidaš rane,
Da nam skratiš teške ove dane. —
O daj pruži ručicu malenu,
Na tu našu zemlju ojagjenu!
Pruži, da joj blagoslov prosjaji,
Da prestanu svijeta uzdisaji.
Daj, učini, da nas ljubav veže;
To nam podaj, „svetog mira Kneže!"

* * *

Gledam u dalj — — — a to Seraf dira — —
Tajne žice — — — slušam pjesmu mira. — —
A to zvuci pjesme iz daljine,
Mekana je to pjesma s visine.
Pjesma to je angjela, pastira,
Tebi, slatko dijete, „Kneže mira!"



Majka Božja na ratnome polju.

Da je Marija milostiva i moćna, to zna svako izmegju nas. Može se dogoditi, da mnogome to uvjerenje nije tako živo u danima njegove sreće. Ali kad nevolja pokuca na vrata, oživi i njegovo pouzdanje u Majku Božju, te se s ljubavlju utječe u njezinu zaštitu. — Odmah na početku rata mogao si vidjeti, kako množina ljudi hodočasti k raznim Marijinim svetištima. Gotovo se u svakoj crkvi našlo pred Marijinim kipom ili slikom pobožnih vjernika, što su u svojoj velikoj brizi i tuzi tražili kod Marije pomoći i utjehe, pa su je zaista i našli. —

Ali i na ratnom se polju zaziva presveta Bogorodica. O kako je to korisno i dobro. Mnogi katolički vojnici ponijeli su sa sobom na ratište medaljicu Majke Božje, da budu tako što više pod njezinom zaštitom —

Neki vojnik javlja s Galicijskog ratišta: Moj je prijatelj Franjo bio pogogjen od Ruske kruglje u blizinu srca. Kad su ga pregledali našlo se, da se kruglja, koja je bila upravljena u srce, omakla po velikoj Marijinoj medalji i našla put kroz manje opasno mjesto, te se zaustavila u ruci.

Neki Njemački poručnik piše svojoj majci: „Jučer me poslaše k prvoj pješačkoj liniji, da budem uz motrioce za topovske baterije. Već sam na putu onamo morao dulje vre-

mena ležati u grabi pokraj nekoga mrtvoga Francuza, jer su cestom neprestano križale šrapnele. Poslije sam bježao do našega izvidnoga položaja. To je bila veća jama, pokrivena s nekoliko dasaka, na kojoj se nalazio naprijed mali otvor kroz koji smo dalekozorom promatrali neprijatelja. Unutra smo sjedjela trojica: časnik motrilac, jedan telefonista i ja. Poslije sam pustio k sebi u jamu još jednoga Bavarskoga druga. Oko 3 sata začujem najednom užasan prasak i osjetim pritisak zraka, koji me je na čas posve omamio. Kad sam opet otvorio oči, bila je naša jama zarušena te puna dima i praha. Začujem, kako nešto šušti, kao da voda curi u jamu. Ogledam se — i imam šta vidjeti. Na meni je ležao vojnik s otrgnutom glavom, a iz vrata mu je tekao veliki mlaz krvi tako, da sam bio sav poškropljen od nje. Pred menom je ležao mrtav kapetan, a na ulazu u jamu mrtav narednik. Tu je strašnu nesreću prouzročila engleska granata, koja je poprijeko udarila u našu jamu te zahvatila Bavarskoga vojnika. Kojih 5 minuta prije izmijenio sam s njime svoje mjesto. Pun užasa oslobodio sam se ispod mrtvoga vojnika i provlačeći se izmegju ostalih svojih mrtvih drugova jedva sam se izbavio iz te nesretne jame. Došavši u obližnju kuću tako sam bio potresen, da sam legao na pod i prvih 10 minuta plakao kao maleno dijete. Upravo je čudo, da sam ostao na životu. Zahvaljujem Majci Božjoj, što me je štitila! Samo ona me je spasla, jer uvijek nosim o vratu medalju kongregacije i jednu Lurdsku medalju. A sad s Bogom, draga majko, moli se samo svaki dan Lurdskoj Gospi, da me i nadalje štiti, kao što je to jučer očito dokazala." —

Neki drugi vojnik piše s ratišta svojoj ženi: „Draga ženo! Plati nekoliko svetih misa napose na čast Lurdskoj Gospi. Ona mi je na osobiti način pomogla. Dva puta sam bio u vrlo žestokoj puščanoj vatri; zazvao sam nju u pomoć, i svaki put sam sretno prošao. Prešao sam preko mnogih mrtvih i ranjenih, ali me nije ni jedno tane pogodilo. Mogu zaista dokazati, da mi je Majka Božja pomogla, pa se i nadalje uzdam u njezinu zaštitu. Od jedne sam šrapnele bio već ukopan; udarila je pokraj mene i prekrila me posve zemljom, ali sam zazvao Majku Božju Lurdsku, i ona mi je pomogla. —

Neki ranjeni pričuvni časnik, koji je dospio u Ruske ruke, zahvaljuje svoj život i prijazno postupanje u ropstvu samo medaljici Majke Božje. Nije bio inače ko zna kako pobožan. Ali kad je polazio u rat, dao je majci za ljubav, da mu se objesi o vrat medaljica s likom Majke Božje. U Galiciji bude ranjen, te ostane ležati na bojnom polju. Poslije je došla do

njega Ruska straža, koja ga je odmah napala i orobila. Jedan mu vojnik razdere i košulju na grudima. Siromah je očekivao svoj posljednji čas. No Ruski vojnik stade najednom kao prikovan; opazio je Marijinu medalju. I drugi se umiriše. Jedan je pače poljubio sliku Marijinu na grudima njegovim; jer i Rusi poštuju mnogo presvetu Bogorodicu. Ranjeni je časnik dobio sad natrag sve svoje stvari. Što više, Rusi ga odvuku u svoje šance, gdje je bio od taneta zaštićen, a poslije ga otpreme u svoju bolnicu. Svagdje su ga najljepše pazili, što više časnik u bolnici svaki ga je put sa štovanjem pozdravio, kad je god prošao mimo njegov krevet.

Tako bi se moglo navesti stotinu slučajeva, gdje presveta Djevica ne zapušta onih, koji se uzdaju u njezinu zaštitu. Molimo je vruće, da nam isprosi u svoga božanskoga Sina što skoriji svršetak strašnoga ovoga rata. — *M. L.*



Pazi s kim se družiš!

Dokle je Aron bio u društvu sa svojim svetim bratom Mojsijem, bio je jedan izmegju najpobožnijih ljudi u narodu Israelskom. Ali kad je Mojsije po naredbi Gospodnjoj otišao na goru Sinajsku i ostao ondje 40 dana, što se zbilo? Ljudi najodličniji iz naroda dogju k Aronu i stanu ga nagovarati govoreći: „Načini nam bogove, koji će ići pred nama!" — Kolike li nezahvalnosti! Boga dobra i velikoga, koji je njima za ljubav učinio mnoga i velika čudesa, ostavljaju, pa čine kao Egipćani, megju kojima su živjeli; teletu hoće da dadu poštovanje, koje samo Bogu pripada. A što Aron? Ne ustaje li da zagrmi na njih osvetom i kazni Boga pravoga i živoga? Ne, daleko je od toga. „Uzmite", veli im, „zlatne oboce (naušnice) iz ušiju svojih žena i sinova i kćeri pa mi ih donesite!" Tako je rekao nadajući se u srcu, da im žene ne će dati svojega zlata. Ali kad mu ih donesoše, načini od njih tele saliveno. I rekoše: „Ovo su, Israele, bogovi tvoji, koji te izvedoše iz zemlje Egipatske!" A kad to vidje Aron, načini još gore, složi žrtvenik, namjesti na nj tele i povika preko glasnika govoreći: „Sutra je praznik Gospodnji!" zavagjajući tako narod, da dogje i prinese teletu žrtve, što se o prazniku prinose Gospodu. — Veliki Bože! Kako je moguće, da čovjek krjepostan usprkos svojemu velikomu dostojanstvu, što ga je imao pred Bogom, usprkos svojoj savjesti i dužnosti to

gadno idolopoklonstvo ne samo trpi nego još i sam u njemu prvi dio ima? Društvo, u kojem se nalazio, pomutilo mu je razum i povuklo ga sa sobom u najgore zločinstvo.

Tako biva i danas. Društvo zavede čovjeka često i često na djela, za koja ni u snu nije mislio, da bi ih bio podoban učiniti. Bio ti, prijatelju moj, čistiji od angjela, čim te vidim, da ideš rado u društvo pokvarenih ljudi, bojim se, da ćeš za kratko biti veliki grješnik. Tako bi mogao čovjek reći, a ne bi bio u mišljenju sam. Tako misli i sv. Sinezije govoreći: Za spasenje ljudskoga rada nužno je bilo da Sin Božji postane čovjek. Da je Bog mjesto njega poslao angjela; ne bi taj mogao 33 godine živjeti megju grješnicima, da ne bi i sam sagriješio. „Megju grješnicima čisto i bez grijeha živjeti, to je čast i prednost, koja samo Bogu pripada", kaže svetac.

S pravom se potom kaže u našem narodu: „Reci mi s kim se družiš, pa ću ti reći kakav si." To ne vrijedi samo za društvo s ljudima, kad licem k licu govore s nama. To vrijedi još više za društvo s njima, kad nam govore preko pisama, knjiga i novina. Čini se, da je ovo potonje pogubnije od prvoga. Ići u društvo nevaljalih ljudi stid je često čovjeka, ali ako govoriš s njima preko knjiga i novina, ko će te vidjeti? Hoćeš li dakle da ostaneš pred Bogom čist, daleko od tebe nevaljalo štivo! Okreni malo riječ, što je narod kaže o druženju s ljudima, pa privikuj sebi za čitanja često i ovo: „Reci mi kakvu knjigu čitaš, pa ću ti reći kakav si".



Ide!

(Blažena Julija Biljar, utemeljiteljica sestara naše drage Gospe od Namir-a.)

Dvadeset već godina bila je uzeta i mogla se samo na štakama micati. Ali tim življi bijaše joj duh. Požrtvovne duše jednakih misli okruživahu je, a velika zadaća čekala je istom osnovani samostan. Utemeljiteljici bila je upravo potrebna potpuna snaga. Na želju duhovnoga vogja svoga započela je devetnicu presv. Srcu Isusovu. Nadogje i peti dan. Bio je petak Srca Isusova, a prvi dan mjeseca posvećena Srcu Isusovu, kad pobožni svećenik pristupi k njoj i zapovjedi joj:

„Majka, ako vjerujete, učinite korak na čast Srcu Isusovu!"

Ona se odmah digne i zakroči.
„Još jedan!“ Ide.
„Treći!“ Posluša.
Dosta je, reče svećenik i udalji se tiho hvaleći čudesnu svemožnost Božju.

Blaženica bijaše izliječena.

Odsada bijahu joj noge dosta jake, da je po više dana nose kroz Francusku i Belgiju, kad je trebalo samostane podizati i pregledati. —

* * *

— — — I u tvome kršćanskome životu mnogi ti se korak pričinja težak. Treba li, da se nadvladaš, da ispuniš dužnost svoju, da od srca uvreditelju oprostiš, treba gdjekad, da mu se samo za korak približiš, a ti misliš, da si uzet. Učini iz ljubavi k Spasitelju samo korak, zatim još jedan, pa drugi, treći — — — i vidjet ćeš: Ide! —

Ako hoćeš savršen da budeš.

Čuvstvena pobožnost, objavljenja, utjehe, Euharistija.

1. Ako nemaš onoga slatkoga čuvstva pobožnosti, kad se moliš ili kad svetu misu prinosiš ili kad o Božjim stvarima razmišljaš ili kad čitaš pobožno štivo ili kad činiš kakvo ti drago sveto djelo, ipak nastavi što si počeo; i imajući pobožnu želju omiljeti Bogu prinesi mu na vječnu slavu neplodnost svojega srca i napor. Jer mu tako sama suhoća, što ju trpiš, ne će biti manje mila nego obilje unutrašnje slasti; dapače možda milija; razumna bo pobožnost daleko je sigurnija i samome Gospodinu milija nego pobožnost čuvstvena. A pobožnost je razumna, kada ti je mrzak i oduran svaki grijeh, a spremnom voljom štuješ Boga, kada ono, što spoznaš, da je Bogu milo, odlučno prihvaćaš i činiš. Ako imadeš takovu pobožnost, ništa se ne će izgubiti od plaće tvoje, ako one druge ne bi ni imao.

2. O kako nas mudro Bog ili čisti od oholosti, ako smo njome zaraženi, ili brani, ako nijesmo zaraženi! O kako mudro odrezuje od duša naših ljubav k ovome progonstvu (u zemaljskim stvarima) i nagoni nas, da uzdišemo za onom blaženom domovinom! O kako ljubezno radi za naše spasenje, a da mi toga i ne razumijemo! S pravom dakle moramo ga i tada slaviti, kada nas bi reći ostavlja izvržene raznim bijedama i nevoljama. Jer zaista nikad ne može ostaviti one, koje vidi ponizne i dobre volje.

3. Ne žudi znatiželjno nebeskih objavljenja; jer su različitim pogiblima i različitim zamkama gjavolskim izvrgnuti, koji nepromišljeno hlepe za tim objavljenjima i lako im vjeruju. Jer se naš zajednički neprijatelj često pretvara u angjela svijetla, da prevari one, koji su manje oprezni. Ako odmah ne vjeruješ vigjenju, što ti se prikazalo, nego ponizno sumnjaš, dok ne upoznaš stvari jasnije i sigurnije, ne vrijegjaš Boga, ako bi od njega i dolazilo to objavljenje. Ona objavljenja, koja nebo otkriva pobožnima, obično tada tješe pamet, ublažuju i čine čovjeka poniznim; nasuprot vigjenja gjavolska osnovana na prevari i opsjeni ne običavaju ništa drugo nego pamet smutiti, otvrdnuti i učiniti čovjeka tvrdoglavim.

4 Kada te Bog milostivo pohodi, kad je sve mirno i vedro, pripiši to čistoj milosti njegovoj i dobroti, a ne svojoj marljivosti ili zaslugama ili naporima. Ni na kakav način nemoj sebi omiljeti niti se predati ludom veselju ili pogibeljnoj sigurnosti, nego se uvijek drži u svetoj budnosti i svetom strahu pripravan primiti duhovnu teškoću i oskudicu, kad je hoće Gospodin da k tebi navrati, da ne budeš iz broja onih, za koje veli Salomon: *Lugjake će upropastiti sreća njihova* (Prov. 1, 32). Primljeni dar ne uzvisuj za sebe prije vremena niti ne želi, da o njemu drugima na daleko i široko govoriš (no mogao bi razglasiti čedno i ponizno, ako bi to zahtijevala korist ili potreba duhovna), nego radije tada svoju misao odvraćaj od samoga dara, te se kao da nijesi ništa primio k Bogu obraćaj. Ako ga želiš sam za sebe bolje ispitati, ispituj ga samo za to, da bolje upoznaš dobrotu Božju prema sebi i svoju nezahvalnost prema Bogu. Što je Božje, sve daj Bogu i budi zahvalan; a sebi ništa ne pripisuj osim grijeha. Priznaj, da si beskoristan sluga i nevrijedan svake utjehe i milosti, da što više napreduješ, to se više ponizuješ. Jer će samo poniznost učiniti, da dobra, što su u tebi, ostanu čitava.

5. Zaista ona čuvstva, puna čuvstvene ljubavi i slasti, i ako su obično presjajni znakovi, ipak se ne smiju smatrati kao nedvojbeni dokazi spasenja, ako Duh Sveti nije toga objavio. Jer su kadikad više naravski utjecaj nego li Božji, pa mogu nastati i u onom srcu, koje je veoma daleko od Boga. Stoga treba da uvijek sami sebe malo cijenimo i plovimo izmegju čistoga straha i svete nade, dokle god se nalazimo u valovima ovoga života.

6. Kad hoćeš da primiš presvetu Euharistiju, pazi, da k

ovom strašnom i nebeskom stolu ne pristupiš nedostojan. Ponizi duh svoj, sakrij se u dolinu duboke poniznosti; ispovjedi, čisto ispovjedi, da si grješnik. Moli Gospodina, da se umilostivi dušu tvoju očistiti i svojim zaslugama i krepostima ukrasiti. Pristupi na uspomenu utjelovljenja, muke i smrti njegove s potpunom vjerom, sigurnom nadom i iskrenim čuvstvom, da



Knez mira.

možeš uistinu reći: *Vrlo sam želio, da ovu pashu jedem* (Lk. 22, 15). Primivši napokon Kralja slave imaj brigu, da ne dopustiš štogod, što bi vrijegjalo oči takova gosta. A ako možda što takovo učiniš i raniš dušu svoju grijehom, odmah pribjegni k sredstvu pokore i k lijeku Božjega milosrgja.

Po Bosiju *S. G.*

Listovi sv. Franje Saleskoga.

Čuvaj se prijateljstva svijeta).*

Sjećate se opomene sv. Jakoba: Prijateljstvo svijeta, neprijateljstvo je Bogu. (4, 4.) Čuvajte se, da ne primate ili njegujete ikakvo svjetsko prijateljstvo, bilo to pod ma kakvim izgovorom. To je važna stvar.

Vi ćete otkriti to prijateljstvo po njegovu lišću, po njegovu cvijeću i po njegovim plodovima. Njegovi plodovi, njegovo lišće i njegovo cvijeće ne vrijede ništa. Njegovo lišće riječi su čisto neprirodne, nenaravne, beskorisne i usiljene; hvale mu izviru iz vaših naravnih i gragjanskih osobina i sličnih taština. Uklonite se otale, moja kćerko, jer je sjen toga lišća otrovan. Plodovi su: rastresenost srca, potamnjenje duha, gagjenje duše i rasijanost unutrašnjih sposobnosti. Ah, Bog vas štitio od ovakvih nevolja!

Pohvatajte, veli se u Pjesmi nad pjesmama, male lisice, jer one kvare vinograde. (2, 15.) Takva mala udvaravanja jesu lisice, kojih gotovo ne vidimo: one se mogu dobro sakriti, jer su malene; one se malo po malo uvlače preko ograde naših odluka, ali neprestano čine veliki kvar, čim im se dade malko unići. Pravo je obilježje tih lisica, što ne bi htjele niti reći niti učiniti ono što govore; one ne bi htjele da za to itko znade: one traže tamu i bježe od svijetla, traže prekomjerne tajne i mučanje. Sva takova prijateljstva svjetska su i Bogu mrska.

To su muhe, koje gube sladost mira, jer su mrtve. (Eccles. 10, 1.) Pravo prijateljstvo iz ljubavi odlučno je, slobodno, otvoreno, bez oholosti, bez lukavstva; ono je sasvijem bezazleno, nije zavidljivo, nije usiljeno. O mrtva muho, što radiš u tom medu? Što ti koristi, što si u miru ili miru, što te prima? Da si živa, pravila bi med, i med bi te hranio; ti bi jela miro, i miro bi ti podavalo miris; ti bi nosila tamo amo miris, ali jer si mrtva, gubiš miro.

Sijecite, režite ta prijateljstva i ne zabavljajte se time, da ih razriješite; treba tu dlijeto i nož. Ne, čvorovi su tanki, zauzlani i zamršeni megju sobom; mislili biste, da ćete ih razriješiti, a kad tamo, još ćete ih jače zauzlati; vaši su nokti prekratki, da se zariju u sve te pregjice. Jedino oštar nož presjeći će ih; jednako ne valjaju uzice ništa; ne štedite ih. Ne velim to ja, veli to Bog.

Gledajte našu svetu Poglavaricu! Ona se smela videći uza se angjela u obličju čovjeka, jer ju je hvalio i jer je bila

* Ulomak iz lista gospogji de Chantal.

sama. Spasitelju moje duše, ona se boji angjela u obličju čovječjemu; bojte se od čovjeka, ako i bio u obličju angjelskome, jer je u tom pogibao mnogo veća. Ovo budi dosta!

ISKRICE.

Ne budi „Sutrašnji".

Opet je godina na izmaku, opet si za lijep broj dana bliže kraju. Dokle će još, ko bi znao. Koliko nam je Gospod odmjerio života i gdje mu je odregjena granica, niko ne zna. Nije li stoga ludo i pogibeljno odgagjati s pokorom iz dana u dan. Sigismunda su, kralja Poljskoga, poradi neprestanoga odgagjanja stvari na sutra nazivali „Sutrašnji". To je njegovo nesretno odgagjanje njega i njegovo kraljevstvo dovelo u propast. Ne budi i ti „Sutrašnji", da i tebe i kraljevstvo tvojega srca ne snagje ista sudbina. Grješniku se zbiva, kao što se zbilo Tepskome kralju Arhiji. Sjedio je za bogatim stolom kod gozbe, što ju je ugotovio svojim prijateljima. Za gozbe dogje glasnik i donese pismo rekavši kralju, da mu se pišu ozbiljne stvari. Ali kralj reče, da ozbiljne stvari neka čekaju za sutra, i ne otvori pisma. Još one noći navale na nj neprijatelji i ubiju ga. Da nije odgagjao nego da je otvorio pismo, ne bi se to zbilo; jer mu se u pismu javljala urota, koja mu sprema smrt.

* * *

Zato: Ne budi „Sutrašnji!"

I umrije.

Čovjek mudar, bogat i slavljen po imenu Guerik otvori jednoć Sveto Pismo da čita. Namjeri se upravo na 5. glavu I. knjige Mojsijeve, gdje sveti povjesničar govori o patrijarsima i o svakom na koncu kaže; I umrije! Na primjer: Adam poživje devet stotina trideset godina, i umrije. Set poživje devet stotina dvanaest godina, i umrije. Enos poživje devet stotina pet godina, i umrije. I tako sve redom. Čitajući to Guerik zamisli se, a onda reče: Tako, s tim se pripjevom završuje sve na svijetu. Potom će se i o meni u svoje doba reći: Poživje toliko i toliko godina, i umrije! Ako je tako, onda idem, gdje se ne ću bojati smrti. Ustane, ostavi svijet i

taštinu njegovu te se zakloni u red sv. Dominika, gdje je sveti živet sveto završio.

* * *

I o tebi će se u svoje doba reći: Poživje toliko i toliko godina, i umrije!

Iz ljubavi k Bogu!

Vidio si po dućanima: Kad trgovac prebroji novce, spusti ih na rupicu od stola svojega u škrinjicu, što je pod stolom. Tako radi po vas tjedan. Kad na koncu tjedna izvuče škrinjicu i stane brojiti, a to novaca, da se ni nadao nije. Tako će biti i tebi, ako brižno skupljaš za kraljevstvo, gdje ni rgja ne grize ni moljac ne kvari; ako i najmanja djela svoja iz ljubavi k Bogu izvršuješ. Sad kod stola ovaj ili onaj bolji zalogaj sebi zakratiš, sad ne daš jeziku da govori, što je spreman kazati, sad ne dopuštaš očima da gledaju, što bi rado vigjele, sad pogješ kuda ti je teško ići, sad bližnjemu priskočiš u pomoć ne čekajući za to hvale i t. d., a sve to za Boga ili njemu za ljubav. Kad se na samrti tvojoj otvori riznica nebeska, pa se stane brojiti što si onamo pribrao, začudit ćeš se govoreći: Je li moguće, da se toliko toga ovamo sneslo! Da to tako bude, ne zaboravljaj da djela svoja obraćaš na zlato za nebo! Za primjer neka ti bude ovo: Brat Benedikto od djeteta Isusa redovnik Karmelac bio je tkalac. Radeći marljivo u tkaonici svojoj neprestano je ponavljao riječi: Ovaj komad za dijete Isusa! Kod drugoga je komada govorio: Ovo za presvetu njegovu Majku! — Sv. Baldomer je bio kovač. Nikad nije pristupio k poslu nego u ime Gospodnje. U ime Gospodnje! Te je riječi ponavljao gotovo kod svakoga udarca čekićem po nakovanju. — Sv. Magdalena Paciška svak čas je pitala svoje sestre: Zašto siješ? Zašto meteš? Zašto kuhaš?... A one su joj odgovarale: Iz ljubavi k Bogu! Iz ljubavi k Bogu!...

* * *

Sve iz ljubavi k Bogu!



Nešto iz crkvene godine.

Božić.

(Svršetak.)

3. Božićne jaslice (Betlehem). Pobožno mišljenje kršćana nije zadovoljeno, kad u svetoj noći odzvanja radosni poklik: Krist nam se danas rodio! Pobožna vjera hoće da zasiti i oko, ona hoće da Djetešce Isusa i njegovu svetu Majku i očima gleda — makar samo u slici. Stoga se, gdje sredstva dopuštaju, na kojem pokrajnom oltaru ili na kojem drugom zgodnom mjestu u crkvi postavljaju jaslice, koje nam u raznim slikama ili figurama predočuju štalu Betlehemsku s Marijom i malenim Isusom u jaslima uz razne druge osobe, koje se dolaze malenom Isusu klanjati (pastiri, mudraci-kralji). Te božićne jaslice ostaju do svetkovine Svetih triju kralja (Bogojavljenja) ili sve do Svijećnice uz razne promjene.

Prve Božićne jaslice podigao je g. 1223. sveti Franjo Asiski, kojega je osobita žarka ljubav rasplamtila k djetetu Isusu.

4. Božićno drvo. Običaj u privatnim kućama postavljati Božićno drvo nastao je tek u 17 vijeku, i to vjerojatno u Elsasu. Taj se običaj malo pomalo raširio po cijeloj Njemačkoj, a odatle je došao i k nama kao i u ostale strane svijeta. U početku nije to Božićno drvo imalo nikakova vjerskoga značaja, nego se postavljalo, da bude ljepše predavanje Božićnih darova ukućanima. S toga u početku nije bilo na „boru" svijećica, nego su bili samo darovi (jabuke, orasi, šećer i t. d.). Ako se Božićno drvce, kako je sada u katoličkim obiteljima običaj, spoji s jaslima i ukrasi vjerskim simbolima, angjelima i svijećicama, veoma je zgodno da poveća Božićnu radost kršćanima katolika. Možemo ga shvatiti kao sliku djeteta Isusa, koji je svijetlo svijetu i rasvjetljuje tmine poganstva te donosi slatke darove milosti onima, koji su dobre volje.

U Božićnoj osmini.

Već od davnine slavilo se na dane iza Božića više svetkovina takovih svetaca, koji su bili u bližem odnosu prema osobi Isusovoj.

1. Svetkovina sv. Stjepana prvoga mučenika (26. prosinca). Ta je svetkovina tako stara kao i Crkva, te se je sigurno slavila prije od Božićne svetkovine. Ta već sv. apostol Pavao zove sv. Stjepana mučenikom Gospodnjim (Dj. ap. 22, 20). Da se njegova svetkovina slavila u četvrtom vijeku, svjedoče nam apostolske konstitucije i arijanski Martirologij. U mnogim crkvenim pokrajinama slavila se ta svetkovina odmah u početku na 26. prosinca, te je tako vjerojatno, da je taj dan zbilja podnesao mučeničku smrt. Još se više njegovo štovanje raširilo, kad su se opet našle njegove kosti godine 402. ili 415. za cara Honorija u Kafar-Gamali, sjeverno od Jerusalema. Na čast našašća njegovih relikvija slavi se već od petoga stoljeća posebna svetkovina 3. kolovoza.

Ganutljivo je, da je svetkovina prvoga kršćanskoga mučenika kao nekim slučajem tako blizu svetkovini rogjenja djeteta Isusa. Ljubav revnitelja, oduševljena ljubav za istinu kršćanske vjere, dala je svetome mladiću Stjepanu jakost za mučeništvo. I ta ljubav — ljubav mučenika — smije stajati kod jaslica, u kojima počiva žrtva ljubavi.

2. Svetkovina sv. Ivana evangjelista (27. prosinca). Sv. Ivana Evangelista slavili su već od četvrtoga vijeka na taj dan, dakle u vrijeme, kad još na istoku nije bilo Božićne svetkovine. Sveti Ivan umro je oko 100. godine u visokoj starosti u Efezu, gdje je i pokopan.

Ivan je bio učenik — ljubimac Isusov, jer je saučavao djevičansku čistoću. Smio je kod posljednje večere nasloniti se Spasitelju na prsa. Bijaše jedini apostol, koji je stajao pod križem. Sad je njegova svetkovina blizu svetkovine rogjenju Isusovu. Djevičanskoj ljubavi s pravom je mjesto uz jasle, u kojima počiva čista ljubav.

Blagoslov vina na svetkovinu sv. Ivana. Poslije mise na svetkovinu sv. Ivana blagoslivlja se vino. Taj je blagoslov molitva Crkve za obranu protiv bolesti, koje potječu od otrovanja. Po nekoj legendi naime ispio je sv. Ivan čašu otrovana vina, da nekoga poganskoga svećenika uvjeri o istinitosti svojih riječi. Kad je čašu pio izašao je iz nje otrov u obliku zmije, i tako mu napitak nije škodio. Stoga se i tako često slika sv. Ivan evangjelist s kaležom, iz kojega izlazi zmija.

3. Svetkovina nevine djece (28. prosinca). Ta se svetkovina slavila u Rimu i u Africi već u petom stoljeću, kako to svjedoče Sacramentarium Leonianum i kalendar kartaški. No privatno štovanje nevine djece mnogo je starije; jer je prekrasne pjesme u čast nevinoj djeci, koje se sada mole i govore u brevijaru, sastavio glasoviti pjesnik Prudencij, koji je živio u četvrtom vijeku. Ta nevina djeca spadaju k

jaslima nevinoga Djeteta Isusa. Ljubav nevinosti, koja je bila za Dijete Isusa ubijena, imade pravo stajati uz jasle, u kojima počiva sama nevinost, naime nevino žrtveno jagnje, koje se jednom ima žrtvovati za grijehe svijeta.

Sveta misa na taj dan, ako slučajno ne padne u nedjelju, služi se u ljubičastoj boji i bez *Gloria*, da nas sjeti na žalost bijednih matera, kojima su djeca njihova na tako okrutan način oteta.

Po Kunzu *S. Gj.*

Mali vjesnik.

Zamazane ruke. Neki svećenik piše iz rata: Pripravio sam za smrt uz ostale i nekoga Poljaka. Prolazeći poslije mimo njega umoli me, da uzmem kartu, što ju je napisao svojim roditeljima. Po tom mi poljubi ruku i šapne mi, neka mu oprostim, što je s tako zamazanim rukama primio svete sakramente, ali dva posljednja dana u grabama, pa onda granate .... Ja ga prekinem, da ne moram ja njemu poljubiti ruke, na što me je nešto sililo. Rečem mu, da će u bolnici već imati čiste ruke. Ali on odvrati: „O ne, velečasni, ja ću naskoro umrijeti. Granata mi je istrgla previše kosti i mesa; takvoj rani nema lijeka". I doista. Nije trajalo dugo. Momak je naskoro umro. — Kako će se te poštene ruke u svoje doba pred licem Božjim sjati!

Božja ga je pravda stigla. S Talijanskoga ratišta piše neki vojnik ovo: Dragi roditelji! Mnogo sam za vrijeme ovoga rata naučio, a jedno napose: Vjera se je moja umnožila: Ima Bog. — Hajde da vam pripovjedim jednu zgodu: Imao sam da pregledam neku našu stražu. Došavši do straže govorili smo o ovome i onome, a napokon smo došli i na vjeru. Jedan se nagje, koji reče o njoj nešto porugljivo. U taj čas prasne strahovito, naš se zaklon raspade, sve je u ruševinama. Talijan je dobro pogodio. Naboj iz topa od 28 centimetara u promjeru udario je u stan, što je bio pod nama. Kad se dim razišao, nagjem svu momčad veselu na okupu. Nestalo je samo jednoga, a bio je to onaj, što se narugao vjeri. Skotrljao se niz stijenu kojih 700 metara u dubinu. Božja ga je pravda stigla.

Moram joj javiti. Kad su ovoga ljeta vojnici polazili u boj, ispovijedali su se i na kolodvorima. U Herbestalu u Porajnskoj bila je čekaonica II. razreda odregjena za ispovijedanje. S telećakom na legjima i pod oružjem dolazili su vojnici u čekaonicu i ispo-

vijedali se. Našavši jedan tako mir s Bogom poviče glasno: „Sad molim jednu dopisnicu." Ispovjednik mu reče, neka ide žurno, da se mogu još i drugi ispovjediti. „Ne" reče „najprije molim jednu dopisnicu, da pišem svojoj ženi, kako sam se ispovjedio, prije nego sam prešao granice svoje domovine. Klečeći me je molila, da se ispovjedim. Ja sam to vazda odgagjao. Sada sam sretan, pa joj to moram javiti".

Lijepa svjedodžba. Ruska je uprava u velikoj neprilici poradi listova, što ih pišu kući Ruski zarobljenici iz Austrougarske. Zarobljenici se previše hvale, kako im je u nas lijepo. To je za Ruske vojnike i vojne obvezanike zamamljiva zamka, da u boju hitrije polažu oružje i hrle k nama u sužanjstvo. Da se to spriječ, stali su sada u Rusiji jače paziti na sva takva pisma.

Nedjeljnji počinak. Sveti je Otac upravio svim vladama naroda, što sada ratuju, pismo, u kojem moli, da se vojnim zarobljenicima dade sloboda, te praznuju dan Gospodnji. Vlade su ne izuzevši ni Turske iskazale tom zgodom svetome Ocu svoju radost nad njegovim miroljubivim djelovanjem.

Ovaj će nam biti na sramotu. O. Lenfers, misionar u Kini, piše, nije tome davno, ovo: „Prije mjesec dana pozvali su me u neku Kinesku kuću k jednome bolesnome neznabošcu. Jadnik je imao sušicu. Hoditi više nije mogao. Bile su mu 22 godine. Kad me je ugledao, klekne preda me, podigne ruke prema meni i reče mi: Kako je dobro, da si došao. Ja ne ištem ništa drugo od tebe, nego da mi pomogneš, kako ću spasti dušu svoju. Znam, da je tvoja vjera dobra i da će svako, ko tvojega Boga ne poštuje i ne pokrsti se, morati poslije smrti na muke. U bogove nijesam nikada vjerovao. Kad me je majka vodila k idolima, nikad nijesam pred njima savio koljena. Da su to samo figure od zemlje, to sam još kao dijete znao. Ali tvoj Bog je pravi Bog. Zato me krsti. Nemoj me odbiti. Krsti me naskoro, jer me ne će biti dugo. Ja sam siromašan, moji su roditelji davno već umrli. Braće nemam. Ženu su mi, dok sam ležao bolestan u postelji, nevaljali ljudi prodali. Svu sam zemlju svoju prodao i novce potrošio, da je još prije smrti nagjem. Ali badava. Gdje je, ne znam. Ništa nemam sada više na svijetu. Pa šta za to. Za nekoliko ću dana i onako umrijeti. Ako me pokrstiš, sve će biti dobro".

Gle, kako lijepo govori siromašni neznabožac o onom, što ljudi kršćani često puta tako malo cijene, što više, i preziru.

I za ovim smo daleko. Isti misionar pripovijeda još i ovo: Neznabožac starac od 78 godina ležao je puna dva dana

pred nekom seoskom crkvicom. Ni jesti nije išao. Čuo je, da će naskoro doći svećenik. Kad dogje, on mora biti blizu, da ga umoli, te ga odmah pokrsti. Ja sam došao za nekoliko dana. Išao sam da pripravim bolesnike u okolini na smrt. Starca sam našao gdje leži pred crkvenim vratima. Želju sam mu ubrzo ispunio. Nije bio bolestan, ali je ipak za par dana umro. Nakon smrti je istom pravo vidio, kako je dobro prije svega čeznuti za Bogom.

Tisuće ovakovih sirotana lutaju u tami neznabožačkoj. Da im se upali luč od istine s neba, treba pomagati katoličke misije. Što možeš priloži rado, da nagješ u onoga, koji je došao na svijet da traži, što bi izgubljeno.

Katedrala u Reimsu. Nijemci su štedili tu najstariju svetinju Francusku sve dotle, dokle je nijesu stali Francuzi upotrebljavati za ono, što u ratu nije dopušteno, dokle nijesu s tornja stali motriti na Njemačku vojsku i svojima o njoj davati znakove. Da je to doista bilo tako, svjedoče sada i Francuski i Engleski listovi. Kad su Nijemci udarili na tu crkvu, ležalo je u njoj preko 150 ranjenih Nijemaca. Od vatre, što je planula, upalila se slama u crkvi, na kojoj su ranjenici ležali. Ranjenici navale, da pobjegnu napolje. Straža na to silom zatvori vrata. U crkvi je ostalo još oko 100 ranjenika, koji su se gušili u najtežim mukama. Francuskim je svećenicima uspjelo, da su se vrata otvorila. Ali je sad narod navalio na ranjenike i stao ih nogama udarati te pesnicama i batinama zlostaviti. Straža je stala slijepo pucati megju njih i poubijala ih mnogo. To svjedoči pod zakletvom ugledan čovjek po imenu Prüelage, koji je bio kod svega toga nazočan.

Uzrok prave veličine. Njemački narodni zastupnici, što pripadaju stranci, koja se nazivlje centrum, na posljednjem su svojem sastanku, uz ostalo i ovako lijepo rekli: Da se utemelji sreća drage naše domovine, valja brižno njegovati ćudorednu i vjersku snagu u narodu. Ta je snaga uzrok prave veličine Njemačke, po njoj nas Bog vodi k svim divnim uspjesima i velikim djelima, što su učinjena.

Kapucini u Indiji. Iz misionskoga mjesta Batija u sjevernoj Indiji javljaju, da kapucini Tirolci, kojima ima 45 god. moraju odmah ostaviti Indiju, i vratiti se kući, a ostali su pozatvoreni. Na njihova mjesta dolaze misionari iz Italije. Kako je u Indije sve veća buna na Engleze, sva je prilika, da se Engljezi boje, te ne bi Tirolski kapucini radili za Njemačku, pa ih zato gone.

Vlasnik: Samostan sestara milosrdnica.
Urednik: Dr. Valentin Čebušnik, prebendar. Nova ves kbr. 10.

Tisak Nadbiskupske tiskare u Zagrebu.

Strana

C. Ako hoćeš savršen da budeš.

D. Nešto iz crkvene godine.

E. Iskrice.

F. Mali vjesnik.